

nem dette Ting og det andet Ting. Det ser ud til, at det Forslag, vi nu have til Behandling, skal have en meget lettere Gang, skønt det i økonomisk Henseende er af større Omfang end Skoleloven af 1899, bortset fra, at man maatte forøge Udgifterne, fordi man nedsatte Børnetallet i Skolerne. Jeg skal derfor ikke, da dette Forslag har faaet Tilslutning fra alle Sider, komme dybt ind paa Hovedspørgsmaalet, saa meget mere som det altid er forbundet med en vis Vanskelighed at plaidere sin egen Sag. Men der er dog nogle Sidespørgsmaal, som jeg gerne vilde berøre, saa meget mere som disse Spørgsmaal, jeg vil pege paa, ikke ere omtalte af andre ærede Medlemmer, der have haft Ordet i denne Sag.

Det første Spørgsmaal, jeg vil omtale, er det, der faar sin Løsning — en Løsning, som jeg mener i Hovedsagen er en heldig Løsning — ved Bestemmelsen i § 21 om Begyndelseslønnen. Hvad der blev Regel i 1899, stod ikke alle ganske klart. Lovens § 1 siger, at Begyndelseslønnen til en Første- eller Enelærer skulde være fra 700—900 Kr. Men saa kommer Paragrafens tredje Stykke og siger, at den kan sættes 200 Kr. op, og den kan sættes 100 Kr. ned. Det ser ud, som om forskellige modstridende Ønsker hvert skulde have faaet sit Udtryk i Loven. Det er mig bekendt, at der var Medlemmer af dette Ting, som havde stemt for Loven, og som gik ud og fortalte os Vælgere, at Begyndelseslønnen for en Første- eller Enelærer var fra 700 til 900 Kr., og op over 900 Kr. kunde ingen Kommune tvinges til at sætte sine Begyndelsesløninger. Det viste sig imidlertid, at den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet forstod at klare disse Uoverensstemmelser. Der blev truffet forskellige Afgørelser i Lærernes Favør, saa det blev Regel, at man skulde gaa op til 1,100 Kr., naar der var tilstrækkeligt med Penge. Nu løser man Spørgsmaalet klart og bestemt og siger: Begyndelseslønnen for en Andenlærer skal være fra 700 til 900 Kr., ikke under 700 og ikke over 900 Kr. Det er ganske bestemt. Der kan ikke trækkes noget fra og heller ikke lægges noget til, uden hvis Kommunerne ville gøre det frivilligt. Ligeledes siger Lovforslaget, at Begyndelsesløningerne til en Første- eller Enelærer skal være mellem 900 og 1,400 Kr. Det kunne ogsaa alle forstaa. Nu er Spørgsmaalet, om dette Forhold mellem Første- og Enelærernes Begyndelsesløn paa den ene Side og Andenlærernes paa den

anden Side er rigtigt valgt. Jeg vilde være tilbøjelig til at give det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) Ret i den Hovedbetragtning, at man saa vidt muligt paa Landet skulde ophæve Forskellen i Løn mellem Andenlærere og Førstelærere. Naar man kan gøre det i Byerne, maa man ogsaa kunne det ude paa Landet. Jeg mener ikke, at en forskellig Begyndelsesløn just er Udtryk for to Klasser af Lærere, men sikkert er det, at de Lærere, der maa begynde som Andenlærere, ere ugunstigere stillede end de, der ere saa heldige at gaa lige ind og begynde i et Første- eller Enelærerembede. Hvis det af økonomiske Grunde var muligt at komme bort fra dette Forhold, vilde jeg anse det for at være heldigt. Der er jo ikke Forskel paa de Fordringer, man stiller hverken med Hensyn til Uddannelse eller til Arbejde, saa selv om man skulde begynde med en noget mindre Begyndelsesløn end Maksimumslønnen, der er ansat for Første- og Enelærere, vilde jeg dog anse det for at være heldigere, naar man saa gjorde Lønningstillægene forholdsvis større.

Den Forskel, der er mellem de Første- og Enelærere, som faa normeret den højere, og dem, der faa den lavere Begyndelsesløn, synes jeg er noget for ugunstig for dem, som skulle begynde med den lave Sats. En Førstelærer kan begynde med 900 Kr., og enkelte begynde med op til 1,400 Kr. Der er altsaa 500 Kr.s Forskel. Jeg er tilbøjelig til at henstille til Udvalget at gøre denne Forskel mindre. Det er jo saaledes, at Øerne forholdsvis have høje Begyndelsesløninger, medens Jylland har lavere Begyndelsesløninger. Man kan saa henvise til, at de jyske Lærere kunne søge til Øerne, naar de ville opnaa Forfremmelse. Det er nu godt nok at henvise til det, men det er ikke let, naar man i nogle Aar har været Lærer et Sted, at blive forflyttet til en helt anden Landsdel, hvor man er ukendt. Og desuden ville de, som have hjemme i Jylland, i Regelen helst være der, ligesom jeg tror, at de, der i længere Tid have opholdt sig paa Øerne, helst ville fortsætte deres Ger-ning der.

Hvis man nu skal gøre denne Forskel i Begyndelsesløningerne mindre, vil det gaa ud over Jylland, hvis man da ikke vilde vælge at nedsætte Begyndelsesløningen, og det vil jeg ikke og tør jeg ikke anbefale. Men Spørgsmaalet er, om man ikke kunde lade Staten udrede et større Lønningstillæg end det, der nu er fore-